

Raadsinformatiememo

Datum maandag 20 februari 2017
Ons kenmerk 17.017409
Aan De Gemeenteraad en de Commissie Bestuur
Kopie aan
Van College van burgemeester en wethouders
Onderwerp Raadsinformatie brief LMO februari 2017

Geachte dames en heren,

Medio 2018 worden de meldkamers van de Veiligheidsregio's Kennemerland, Noord-Holland Noord, Zaanstreek-Waterland en de meldkamer van de Koninklijke Marechaussee (KMar) op Schiphol in Haarlem samengevoegd. Samen vormen zij dan de Meldkamer Noord-Holland. Een complex meerjarig traject waarbij veel partijen betrokken zijn, zowel regionaal als landelijk.

Deze schaalvergroting leidt tot meldkamers, die beter dan nu en tegen lagere kosten, in staat zijn om grootschalige incidenten of calamiteiten adequaat het hoofd te bieden op een hoog kwaliteitsniveau.

Met deze brief wil ik u informeren over de bestuurlijke besluitvorming over de realisatie van Meldkamer Noord-Holland.

Instellingsbesluit Meldkamer Noord-Holland

Op 13 februari hebben de Algemeen Besturen van de drie genoemde veiligheidsregio's tijdens een gezamenlijke bijeenkomst besloten tot instelling van de Meldkamer Noord-Holland. De Meldkamer Noord-Holland wordt onderdeel van de Landelijke Meldkamerorganisatie (LMO). Veiligheidsregio Kennemerland zal (als eigenaar van het meldkamergebouw) een aannemer opdracht verstrekken tot verbouwing van de meldkamer in Haarlem. Het doel is dat de nieuwe meldkamer per 1 juli 2018 operationeel is. Vervolgens zal de Nationale Politie na 2020 het beheer van alle meldkamers in Nederland op zich nemen.

Wettelijk kader en landelijke afspraken

De vorming van de meldkamer vindt plaats binnen de wettelijke kaders en binnen landelijke afspraken die gemaakt zijn in het zogenoemde Transitieakkoord 'Meldkamer van de toekomst' en de notitie 'Heroriëntatie LMO'.

Het belangrijkste wettelijke kader is de Wet Veiligheidsregio's (Wvr). Die bepaalt in artikel 35 dat het bestuur van een Veiligheidsregio een meldkamer 'instelt'. De hierbij horende investeringen worden door de veiligheidsregio's gedaan. Hetzelfde artikel bepaalt dat alle partners die (samen)werken op de meldkamer, verantwoordelijk zijn voor de 'instandhouding' van de meldkamer. Aan de instandhouding van de meldkamer betalen alle partijen (politie, veiligheidsregio's, Regionale ambulancevoorzieningen en de marechaussee) die in de meldkamer participeren mee.

Financiën

1. Investerings en exploitatiekosten

De veiligheidsregio's doen een investering om de meldkamer Noord-Holland in te stellen. Deze investering wordt 'vertaald' in jaarlijkse exploitatiekosten. Alle partners dragen gezamenlijk die kosten, door een jaarlijkse bijdrage te betalen voor huur en gebruik van faciliteiten. De exploitatiekosten van de meldkamer Noord-Holland zullen niet hoger zijn dan de optelsom van de exploitatiekosten in het referentiejaar 2016 van alle partners gezamenlijk.

2. Besparingen en frictiekosten

In het Transitieakkoord en de notitie 'Heroriëntatie LMO' is vastgelegd dat besparingen die door de veiligheidsregio's gerealiseerd worden door de gezamenlijke huisvesting, ingezet worden om gezamenlijke frictiekosten af te dekken. Voorbeelden hiervan zijn versnelde afschrijving van gebouwen en installaties, leegstand oude meldkamerlocaties, tijdelijke huisvesting en ook specifieke projectkosten zoals extra inhuur voor ICT.

Het bedrag dat resteert wanneer de besparingen zijn ingezet om frictiekosten te dekken, komt op basis van een verdeelsleutel voor rekening van alle partners in de meldkamer. Het aandeel van de Veiligheidsregio's in die resterende frictiekosten neemt het ministerie van V&J voor zijn rekening.

De totale frictiekosten tot het moment van overdracht van beheer aan de Nationale Politie (na 2020) worden ingeschat op € 3,3 miljoen. De veiligheidsregio's gezamenlijk besparen naar verwachting zo'n € 2,7 miljoen. Er blijft dan nog een bedrag van € 0,6 miljoen over dat niet gedekt kan worden uit de besparingen bij de veiligheidsregio's. Dit bedrag wordt verdeeld onder alle betrokken partners op basis van een landelijke verdeelsleutel ¹.

Uiteindelijk betekent dit voor de betrokken veiligheidsregio's:

• Noord-Holland Noord	-	€ 50.310
• Zaanstreek-Waterland	-	€ 23.400
• Kennemerland	-	€ 43.290
Totaal:		€ 117.000

3. Frictiekosten in relatie tot afbouw overhead

De veiligheidsregio's hebben nu nog alle drie medewerkers in dienst die overhead-taken verrichten voor de meldkamer (denk aan personele zaken, facilitair beheer, ICT, financiële administratie etc.). Als het beheer van de meldkamer Noord-Holland overgedragen wordt aan de Nationale Politie, is deze ondersteuning vanuit de Veiligheidsregio's in veel mindere mate nodig. De Veiligheidsregio's moeten tot en met 2020 dan ook het grootste deel van deze overhead afbouwen.

Mocht dat niet helemaal lukken, dan is het maximale eenmalige risico dat gelopen wordt voor:

• Noord-Holland Noord	-	€ 900.000
• Zaanstreek-Waterland	-	€ 590.000
• Kennemerland	-	€ 900.000

Voor de bovengenoemde resterende frictiekosten inclusief overhead eind 2020, heeft V&J, zoals gemeld, aangegeven deze voor haar rekening te zullen nemen. Als randvoorwaarde hiervoor heeft V&J aangegeven meegenomen te willen worden in het verdere proces.

Financiële gevolgen gemeenten

De instelling van de gezamenlijk meldkamer met alles wat daarbij komt kijken vindt plaats binnen de huidige begrotingskaders van de drie Veiligheidsregio's. Voor de frictiekosten staat V&J

¹ De Veiligheidsregio's gezamenlijk staan voor 19,5% van het totale bedrag. De veiligheidsregio's Noord-Holland Noord, Zaanstreek-Waterland en Kennemerland verdelen vervolgens het deel van de veiligheidsregio's onderling op basis van 43/20/37 procent. Deze verdeling is gebaseerd op de gemeentefondsnormeringen.

garant. Dit betekent dat de instelling van de meldkamer naar verwachting niet tot een verandering leidt in de bijdrage van de gemeenten aan de drie veiligheidsregio's.

Pas bij de overdracht van het beheer van de meldkamer Noord-Holland aan de Nationale Politie na 2020, zullen de gemeenten mogelijk een effect ondervinden. Er vindt dan, overeenkomstig de afspraken in het Transitieakkoord een uitname uit het gemeentefonds plaats, omdat de gemeenten dan geen inwonerbijdrage meer zullen betalen aan de veiligheidsregio's voor de meldkamer. De meldkamer wordt dan voor 100% bekostigd door het Rijk. De herverdelingseffecten van de uitname uit het gemeentefonds zijn nog niet bekend.

Achtergrond

Transitieakkoord

In 2013 is het Transitieakkoord Meldkamer van de Toekomst ondertekend. Hiermee is het startschot gegeven voor de vorming van één Landelijke Meldkamerorganisatie. De huidige 25 meldkamers in Nederland, waarvan 22 regionale, gaan door fusie en schaalvergroting terug naar maximaal tien. Het eindbeeld is één Landelijke Meldkamerorganisatie met maximaal tien meldkamerlocaties die werken volgens een landelijk gestandaardiseerde werkwijze.

De vorming van de LMO moet ertoe bijdragen dat burgers zoveel mogelijk in het eerste contact met de meldkamer geholpen worden. Daarbij maakt het dan niet uit bij welke discipline (politie, brandweer, ambulancedienst of de marechaussee) de melding binnenkomt. De meldkamer vormt immers één organisatie. De meldkamerlocaties zijn daardoor ook beter in staat elkaar te vervangen bij grote drukte, of onverhoopte uitval van een meldkamerlocatie.

In het Transitieakkoord hebben de verschillende partijen, waaronder de besturen van alle veiligheidsregio's, op hoofdlijnen afspraken gemaakt over het organisatiemodel van de meldkamerorganisatie, de financiering, de verantwoordelijkheden en de tien locaties. Daarnaast zijn er afspraken gemaakt over de te volgen weg van de oude naar de nieuwe situatie.

Meldkamer Noord-Holland

De meldkamers Kennemerland, Noord-Holland Noord, Zaanstreek-Waterland en de meldkamer van de KMar op Schiphol gaan medio 2018 samen. De locatie Zijlweg te Haarlem is daarvoor landelijk aangewezen. De besturen hechten eraan de samenvoeging zo snel mogelijk te realiseren, omdat op die manier het best kan worden voorzien in een efficiënt en adequaat functionerende meldkamer in Noord-Holland. Gezien alles wat moet gebeuren om de samenvoeging mogelijk te maken is medio 2018 het vroegst mogelijke moment waarop de meldkamer kan starten.

Het risico is niet helemaal uit te sluiten dat er een vertraging in het project optreedt. Dit kan bijvoorbeeld doordat de landelijke ICT-omgeving niet tijdig gereed is. In dat geval worden de financiële effecten hiervan voor de nieuwe meldkamer afgedekt door het ministerie van Veiligheid & Justitie.

Ter voorbereiding op de samenvoeging is een bestuurlijk overleg ingericht met de portefeuillehouders meldkamer vanuit de besturen van de veiligheidsregio's (de heren Weterings, Dales², Romeyn en Vreeman). De betrokken directeuren van de Veiligheidsregio's, de voorzitters van de regionale ambulancevoorzieningen, politie Noord-Holland en de Koninklijke Marechaussee op Schiphol hebben gezamenlijk een directieteam ingesteld. Om de samenvoeging voor te bereiden is een regionaal kwartiermaker aangesteld. De regionaal kwartiermaker wordt ondersteund door een programmateam. De leden uit het programmateam zijn afkomstig uit de betrokken organisaties.

² De heer Dales vervangt sinds 1 januari 2017 de heer Weterings als vertegenwoordiger van Veiligheidsregio Kennemerland in het bestuurlijk overleg.

Naast de opbouw van de nieuwe meldkamer in Haarlem, heeft ook zorgvuldige ontvlechting van de bestaande meldkamers prioriteit. Daarbij moet tijdens de opbouw en ontvlechting 'de winkel open blijven', oftewel alle inspanningen zijn erop gericht dat de burger niets merkt van de hele operatie.

U zult periodiek via de reguliere kanalen worden geïnformeerd over de voortgang. Ervan uitgaande u voor dit moment voldoende geïnformeerd te hebben.

Namens het college van burgemeester en wethouders,
De portefeuillehouder,

Marjan van Kampen - Nouwen